

Samen op weg

Rwanda

Burundese vluchtelingen

—

2017

Jaaroverzicht

—

Campagne

Share the journey

Foto cover: Mevr. Nyandwi Bahati, Burundese vluchtlinge, met integratiecoach Séverine op weg naar haar nieuwe woonst in Luik.

Caritas International Magazine

Nr. 241 juni 2018

Prepress: Avenue

Druk: Corelio

Verzending: Symeta

Hoofd departement Communicatie:

Gilles Chockaert

Redactie en vertalingen:

A. Alahmad, A. Brusselmans,

M. Defreyne, J. Vanraes, J. Vanstallen

Verantwoordelijke uitgever:

François Cornet, directeur

Caritas International

Liefdadigheidstraat 43, 1210 Brussel

Info magazine:

Tel: 02 229 36 23

johanna.vanraes@caritasint.be

Om u te kunnen informeren over onze projecten en, indien u daar recht op hebt, een fiscaal attest te bezorgen, bewaren wij uw gegevens in ons schenkersbestand. We respecteren uw privacy en geven uw gegevens niet door. Kijkt u graag uw gegevens in, wil u geen post meer ontvangen of uw adres wijzigen? Schrijf dan naar Caritas International, Liefdadigheidstraat 43, 1210 Brussel t.a.v. Davy De Witte of naar privacy@caritasint.be

Meer informatie over ons privacybeleid vindt u op onze website www.caritasinternational.be/nl/privacybeleid/

Volg ons op de voet

Caritasintbe

Inhoud

04

Noodoproep: bejaarde en zieke vluchtelingen

07

I am Caritas: interview

08

2017: overzicht

10

**Campagne:
Samen op weg**

12

**Uitnodiging:
vreemd gaan eten**

Door te delen ...

Een mens die vlucht uit zijn geboortestad wordt vaak verteerd door het gevoel dat hij eenzaam zal leven en sterven in een oord van vreemding. Het is een bekend gevoel voor ieder die een land achterliet waar vlinders al zeven jaar plaatsmaken voor kogels. Niets is tragischer dan een mens die wegtrekt van zijn herinneringen, zijn jeugd, zijn familie en zijn dromen, maar soms lukt het een lichaam niet meer om stand te houden tegen schoten. Gretig naar wat menselijkheid vluchten we naar een land waar zelfs de bomen, de daken, de wolken en de vogels zo anders lijken dan de onze. De oorlog maakte ons bang voor zonsopgangen, voor rozengeur, voor het vallende duister dat een valstrik kan bevatten.

Het was een gevoel dat onvergankelijk leek, en toch begon het te slijten... Het begon traag, toen ik mijn eerste kop koffie met een Antwerpse dronk in

de schaduw van de kathedraal. Soms is er niets meer nodig dan een vertrouwd woord zoals koffie om je op je gemak te voelen. We deelden onze verhalen en ons verleden, al deelden we amper taal.

Ik deelde een lach met een kind in de winkel en een sereen stilzwijgen met medepassagiers op de tram. Ik deelde een sprookje uit mijn cultuur met een Belgische schrijfster en ze vereeuwigde het in een boek. Ik maakte vrienden en we deelden onze passies. Ik deelde een kus met mijn toekomstige. En ten slotte schrijf ik deze woorden nu in een kantoortje dat ik deel met mijn prachtige collega's. Door te delen werd ik een deel van dit land. Door te delen werd dit land een deel van mij. Samen op weg. #ShareJourney

Adnan, Syrische vluchteling,
*interculturele bemiddelaar, derde
persoon links op de foto.*

Levensreddend voedsel voor bejaarden en zieken

Bejaarden, zieken, mensen met een beperking, kleine kinderen... Ze hebben het extra moeilijk om te overleven in het vluchtelingenkamp Mahama, Rwanda. Samen geven we hen de kracht om in een toekomst te geloven.

JOHANNA VANRAES

Toen de Burundese president Pierre Nkurunziza in 2015 aankondigde voor een derde keer te willen deelnemen aan de presidentsverkiezingen, brak zwaar protest uit. Volgens de oppositie was dit in strijd met de grondwet. Betogingen mondten uit in zwaar geweld en honderdduizenden mensen sloegen op de vlucht naar buurlanden op zoek naar veiligheid.

57.600 Burundezers in Mahamakamp

In het uiterste oosten van Rwanda is de oever van de Kagera rivier ondertussen veranderd in het grootste Rwandese vluchtelingenkamp – Mahama. Gregory Claus, specialist Burundi en Rwanda legt uit: “Momenteel is het de toevlucht van meer dan 57.600 Burundezers. Nog elke week komen er nieuwe vluchtelingen bij. Het referendum van mei dat president Nkurunziza de

Waar vinden we de meeste Burundese vluchtelingen?

→ Tanzania:	251.375
→ Rwanda:	92.840
→ DR Congo:	47.291
→ Oeganda:	40.634

UNHCR 31 maart 2018

mogelijkheid geeft om nog eens voor tweemaal zeven jaar aan de macht te blijven, zorgt voor een nieuwe opflakking van geweld. De meeste Burundezers lijken voorlopig dan ook niet van plan terug te gaan naar hun land. Laten we ook niet vergeten dat omwille van de politieke instabiliteit weinig geïnvesteerd wordt in Burundi, een van de armste landen ter wereld. Caritas International zet zich daarom niet alleen in voor de

© Alan Whelan/Tropic

- ▲ Mahamakamp waar een deel van de tenten al vervangen werd door stenen huisjes. De vluchtelingen keren voorlopig niet naar huis.

Burundese vluchtelingen, maar blijft ook actief in Burundi met initiatieven voor armoedebestrijding en de verdere ontwikkeling van de familiale landbouw.”

Specifieke noden

Van bij de opening van het Mahamakamp deelde het Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties voedselpakketten uit. Hoofdzakelijk maïsgranen en gedroogde bonen. Die zijn jammer genoeg niet aangepast aan de specifieke noden van de meest kwetsbare vluchtelingen: bejaarden, mensen met een beperking, chronische zieken en peuters. Zij hebben moeite met dit soort voedsel omdat de harde maïsgranen een sterk gebit en een goed werkende maag vragen om verteerbaar te zijn. “Caritas Rwanda helpt in de eerste plaats de meest kwetsbare mensen”, aldus Gregory. “Deze mensen hebben het

Euphraise Mukubineri, 80 jaar

Sinds mijn aankomst krijg ik maïs maar dat was te moeilijk om te eten. Het Sosomavoedsel kan ik wel binnenkrijgen. Het wordt erg gewaardeerd door de ouderen in het kamp. We kunnen geen melk krijgen maar Sosomameel is voedzaam. God weet of ik terug ga naar Burundi. Het geweld heeft mijn hele gemeenschap aangetast. De mensen van Caritas zijn als Noah voor mij, zij redden ons van de ondergang.

Jean Kabera, 50 jaar

Zonder de hulp die ik kreeg, zou ik wellicht dood zijn. Ik verloor mijn vrouw en mijn kinderen in het conflict in 2015. Zij werden vermoord. Ik had een tweeling en een drieling. Ik ben alleen nu. Ik heb verwondingen van toen ik soldaat was in Rwanda. Ik werd in mijn maag geschoten in 1993 en die is sindsdien nooit meer goed gekomen. Ik ben afkomstig van Burundi. Toen het geweld startte in 2015 werd ik valselijk beschuldigd van mensensmokkel. Ik heb een gevangenisbewaker smeergeld moeten betalen om te ontsnappen. Ik heb spijsverteringsproblemen en verteer alleen zoete patatten, wortelen en het Sosomameel dat we van Caritas krijgen.

Philomene Uwingabire, 47, verpleegster en counselor voor vluchtelingen in Mahamakamp.

“Er is grote nood aan psychosociale steun in het kamp. Veel vrouwen zijn het slachtoffer van seksueel geweld. Bij extreme trauma's verwijs ik mijn cliënten door naar gespecialiseerde centra in het kamp.” Ze geeft ook opleidingen in actief luisteren aan de vrijwilligers van Caritas Rwanda zodat ze beter geschoold zijn en meer zelfvertrouwen hebben bij hun huisbezoeken in het kamp.

geld niet om de maïs te laten malen of om aangepast voedsel te kopen. Gezonde, sterke vluchtelingen kunnen hiervoor werken. Samen met de steun van onze lokale partner en onze sympathisanten hebben we tot dusver

elke maand per persoon 3 kg Sosoma uitgedeeld – meel gemaakt van soja, gierst en maïs. Wie chronisch ziek is krijgt daarbovenop nog verse groenten. De nieuwkomers krijgen bij hun aankomst pap voorgeschot-

▲ Thérèse Nduwamungu van Caritas Rwanda verdeelt Sosomameel aan chronische zieken, gehandicapten, bejaarden en moeders met kleine kinderen.

teld in afwachting van de voorziene voedselhulp."

Dringend meer geld nodig

Met onze partner Caritas Rwanda en uw steun hebben we met onze aangepaste voeding de afgelopen drie jaar heel wat mensen van de dood gered. De vluchtelingen gaan voorlopig niet naar huis en de noden blijven groot maar het geld raakt op. Recent moest de verdeling van verse voeding voor chronische zieken al stopgezet worden, en als er niet dringend meer hulp komt, wellicht ook onze andere activiteiten in het kamp: verdeling van Sosomameel, de traumabegeleiding, en de training voor vrouwen rond moestuintjes en gezonde voeding. Thérèse Nduwamungu, projectcoördinator van Caritas Rwanda slaat alarm: *"De negatieve impact op diabetici, mensen met bloedarmoede, HIV-patiënten is nu al duidelijk*

zichtbaar. Ziekten en mensen die verzwakt zijn, redden het niet zonder voldoende en voedzaam eten. Ze kwijnen langzaam weg. We mogen deze mensen niet in de steek laten. Ze rekenen op ons."

Mensen op de vlucht in Afrika

Op geen enkel continent in de wereld zijn er zoveel mensen op de vlucht als in Afrika (in hun eigen of in een omliggend land). In Oost-Afrika liggen aanhoudende droogte en verschillende conflicten aan de basis. Caritas International helpt onder meer de Zuid-Soedanese vluchtelingen in het Imvepi en Bidi Bidi kamp. In West-Afrika zorgt de terreurbeweging Boko Haram voor terreur. Het geweld heeft zich uitgebreid van Nigeria tot Niger, Tsjad en Kameroen. Wij helpen de vluchtelingen in Diffa, Niger. Het Grote Merengebied in Mid-

den-Afrika is een regio vol politieke instabiliteit. Er is Burundi, maar ook DR Congo met meerdere conflicthaarden. Denken we maar aan de provincies Kasai waar Caritas een humanitair alarmsysteem heeft opgezet en noodhulp verdeelt onder de verplaatste personen. ■

Met uw gift helpt u kwetsbare vluchtelingen in Mahama, geeft u vluchtelingen en verplaatste personen in Afrika binnen onze projecten het hoogstnodige om te overleven en in een toekomst te geloven.

Bedankt om met hen en met Caritas op weg te gaan!

BE88 0000 0000 4141

Jubilarissen, parochies, jonge ouders, studenten, vrijwilligers, verenigingen, solidaire eigenaars, bedrijven, muzikanten, feestvierders: we kunnen jammer genoeg niet iedereen bij naam noemen. Van harte dank voor jullie acties ten voordele van onze projecten.

Bedankt voor jullie inzet

Meedoen? Mail naar d.dewitte@caritasint.be

Anne Brusselmans is schenker en vrijwilliger voor Caritas International. Ze vertelt ons waarom ze zich inzet.

Onze rubriek heet "I am Caritas", bent u Caritas?

"Ik ben met Caritas" past beter bij mij, denk ik, omdat Caritas probeert om de meest kwetsbaren te waarderen, hun leven beter te maken, hen het duwtje te geven dat ze nodig hebben. Dus, ja, de projecten van Caritas interesseren me. Door mijn eigen verleden reageer ik momenteel heel impulsief om de Syriërs te steunen, waar ze zich ook bevinden. Maar de projecten van irrigatie, waterputten, landbouw, die spreken me ook aan. Ik weet wat het is om geen water te hebben. Ik denk dat ik, zoals velen, reageer op een zaak die ik goed ken door die, toch deels, beleefd te hebben.

Uw verhaal, kunt u ons dat vertellen?

Ik ben een Brusselaarster, leerkracht Latijn-Grieks, uit een familie die open staat voor andere culturen. In de grote vakantie lieten mijn ouders mij, mijn zus en broers de wereld ontdekken, per auto. Eerst West-Europa. Daarna tot aan de Rode Zee, wat in het begin van de jaren 60 nog uitzonderlijk was. In voormalig Joegoslavië werd ik geraakt door een ellende die ik me niet had voorgesteld en door de slechte

staat van de wegen. In Turkije leerden we enkele woorden Turks, om de mensen tenminste vriendelijk te kunnen begroeten. Het jaar daarna, in Syrië, was de vriendelijkheid van de mensen treffend: het was in de maand augustus. Er hing een verzengende hitte. Toen we een markt passeerden in Maarat en-Namân, deden enkele Syriërs ons stoppen om ons water aan te bieden, ook al was het zo schaars. Het mooiste denkbare geschenk!

En wat was uw professioneel parcours?

Later ben ik lid geworden van de Association Fraternelle Internationale. Ik heb er gewerkt. Daarna heb ik Frans en Engels gegeven in Algerije. Mijn leerlingen waren heel innemend. Ik denk niet dat vreemde talen hun eerste zorg was. Ik herinner me discussies over onderwerpen die ze kozen: je man/vrouw zelf kiezen of accepteren wie je ouders kiezen? Jaren later, in de stad, stopt een auto vlak voor mij. "Herinnert u zich mij en onze discussies nog?" "Ja." "Wel, kijk, hier is mijn vrouw en we hebben zelf voor elkaar gekozen!" Tientallen dergelijke voorbeelden tonen aan dat ook al had ik geen "ontwikkelingswerk" in

de gebruikelijke betekenis van het woord gedaan, ik toch heb bijgedragen aan de "ontwikkeling" van mijn leerlingen. En mijn leerlingen hebben veel bijgedragen aan mijn ontwikkeling, door de vreemdeling die ik was te accepteren, me hun cultuur aan te leren, te delen wat ze hadden. Ik vond het heel fijn om in Algerije te wonen. Ik ben er meer dan 20 jaar gebleven. In 1992 ben ik teruggekeerd naar België en heb ik er, onder andere, samengewerkt met het Centrum El Kalima voor de bibliotheek en de contacten met scholen.

Wat is uw engagement, vandaag, aan de zijde van Caritas?

Toen ik me afvroeg waarin ik mijn mogelijkheden kon investeren, financieel, natuurlijk, maar ook persoonlijk, vond ik het normaal om Caritas te steunen. Ik vertelde in het begin wat het engagement van Caritas International voor mij betekent. En het is evident dat met hoe meer we samenwerken, hoe meer de projecten slagen, hoe meer mensen gelukkig worden of, op zijn minst minder ongelukkig.

Toen zag ik in het magazine van Caritas een vraag naar vrijwilligers voor vertaling naar het Frans. Helemaal mijn ding: talen, projecten, Caritas International, dus verschillende landen en regio's ... En ik heb me aangeboden. ■

Terugblik op 2017

In het buitenland

✓ **Noodhulp en heropbouw:** totaal uitgaven 7.935.712 € in 26 landen

Belangrijkste interventies: strijd tegen de honger in Afrika; crisis in Syrië en opvang van vluchtelingen in buurlanden; heropbouw na de aardbeving in Nepal (2015); heropbouw na tyfoon Haiyan in de Filipijnen (2013); rampenparaatheid in DR Congo, Burundi en Niger; humanitair waarschuwingssysteem in DR Congo (Evenaarsprovincies en Kasai); humanitaire crisis in Zuid-Soedan en Zuid-Soedanese vluchtelingen

lingen in Oeganda; medische zorg in Palestina (Gaza).

✓ **Ontwikkeling:** totaal uitgaven 4.430.564,91 € in 28 landen

Hoofdzakelijk Afrika maar niet uitsluitend. Onder meer goedkeuring financiering 5 jarenprogramma door Belgische overheid (DGD) in DR Congo, Rwanda, Burundi, Ethiopië, Niger en Haïti en België (educatie en beleidsbeïnvloeding). In samenwerking met Commission Justice et Paix en met de steun van 11.be.

Opzet: materiële en organisatorische capaciteiten van de mensen versterken opdat ze hun eigen lot in handen kunnen nemen

In België

✓ De meeste asielzoekers worden voortaan in centra opgevangen. Begin 2017 beschikten we nog over 906 gesubsidieerde **individuele opvangplaatsen**. Eind 2017 zijn er dat nog 275 voor zeer kwetsbare personen: 56 niet-begeleide minderjarige jongeren met verblijfstatuut; 19 plaatsen voor asielzoekers en 10 voor vluchtelingen met medische problemen; 78 plaatsen voor alleenstaande vrouwen en moeders met kinderen (asielzoeksters) en 112 plaatsen voor vluchtelingen met een kwetsbaar profiel (psychologische problematiek, alleenstaande met veel kinderen, weinig scholing...). Belangrijk hierbij is de specifieke individuele begeleiding.

✓ Daarnaast 174 plaatsen voor asielzoekers in ons centrum in Scherpenheuvel.

✓ In 2017 hebben we 633 personen begeleid bij hun vrijwillige terugkeer, hier in België en bij de

re-integratie in hun thuisland via onze Caritaspartners.

✓ 4 Nederlandstalige en 4 Frans-talige voogden hadden het voogdijerschap over 229 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

✓ Eerstelijnszorg: in 2017 hielpen we in 712 dossiers waarbij 80 nationaliteiten betrokken waren.

✓ 165 personen vonden een woning via onze 'Housing-café's' in Antwerpen, Luik en Gent.

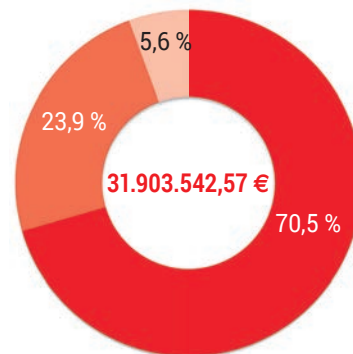

Financieel verslag 2017*

Inkomsten 2017

- Overheidsfinanciering: 22.485.153,54 € - 70,5 %
- Giften en legaten: 7.635.919,15 € - 23,9 %
- Andere: 1.782.469,88 € - 5,6 %

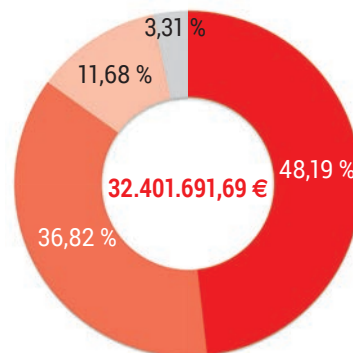
TOTAAL: 31.903.542,57 €

Uitgaven 2017

- Asiel en migratie: 15.614.037,82 € - 48,19 %
- Noodhulp en heropbouw: 11.932.201,92 € - 36,82 %
- Functioneringskosten: 3.783.920,11 € - 11,68 %
- Communicatie, fondsenwerving, educatie en beleidsbeïnvloeding: 1.071.531,84 € - 3,31 %

TOTAAL: 32.401.691,69 €

* Resultaat zoals voorgelegd door de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering van juni.

Heel erg bedankt!

In 2017 konden we onder meer rekenen op

- ✓ de vrijgevigheid van **20.562 sympathisanten** die **39.248 giften** overmaakten op onze rekening
- ✓ meer dan **160 vrijwilligers** die ons hielpen bij de begeleiding van asielzoekers en vrijwilligers
- ✓ **11 scholen of 376 leerlingen** die een kaart of een brief schreven voor jonge Syrische vluchtelingen in Libanon
- ✓ **867 likes** op onze **facebookpagina**
- ✓ de steun van **bisdommen, parochies, congregaties, partnerorganisaties en overheidsinstanties**

Het volledig jaarverslag 2017 vindt u op www.caritasinternational.be onder 'publicaties'. Liever een papieren versie? Geef uw adres door aan Alexander Couldrey op a.couldrey@caritasint.be of per brief: Liefdadigheidsstraat 43,1210 Brussel.

Samen op weg

Met uitgestrekte, open armen. Zo heeft paus Franciscus, en met hem het hele Caritasnetwerk, de wereldcampagne 'Samen op weg' gelanceerd. Samen voor een cultuur van ontmoeten, dat is de opzet. Doe samen met ons mee aan deze golf van solidariteit!

Voor een cultuur van ontmoeten

Wij dromen van een wereld waar al wie aan onze deur klopt met warmte en niet met angst ontvangen wordt. Een wereld waarin diversiteit als een rijkdom en niet als een bedreiging gezien wordt. Een dergelijke wereld is mogelijk als we maar durven ontmoeten en de tijd nemen 'om samen op weg te gaan' met migranten. Een cultuur van ontmoeten bevorderen, dat is dan ook de essentie van onze campagne die paus Franciscus op gang heeft getrokken en wereldwijd gedragen wordt door het Caritasnetwerk en zijn partners.

Uit het oog, in hart

▲ Jonge Syrische vluchtelingen in Libanon antwoorden op de brieven die ze kregen van jongen Belgen.

Een ontmoeting is perfect mogelijk via het geschreven woord. Honderden Belgische jongeren die meegewerkt hebben aan onze campagne 'Jongeren op de vlucht' hebben dit mogen ervaren. Zij schreven een brief aan jonge Syrische vluchtelingen. De brieven werden in januari opgestuurd en de antwoorden uit Libanon hebben zij recent ontvangen. Meer nog dan om de brief, gaat het hier

om het sensibiliseren van jongeren in België rond de situatie van Syrische vluchtelingen in Libanon en elders. Een brug bouwen tussen jongeren uit verschillende continenten en hen een idee geven van de compleet verschillende realiteit die ze beleven. De gelegenheid bieden om concreet iets te doen rond deze gevoelige en interpellierende werkelijkheid.

Pleidooi voor de rechten van migranten

Met onze campagne willen we ook de rechten van migranten verdedigen bij beleidsmakers. Onze visie op een wereld waarin de rechten van migranten en de ontmoetingscultuur geëerbiedigd worden, kan omschreven worden met vier werkwoorden, gebaseerd op de principes van de sociale leer van de kerk:

- **Verwelkomen:** migranten en vluchtelingen meer mogelijkheden bieden om veilig hun bestemming te bereiken.
- **Beschermen:** de rechten en de waardigheid van migranten garanderen, ongeacht hun legale status.
- **Stimuleren:** ervoor zorgen dat alle migranten en vluchtelingen – evenals de gemeenschappen die ze onthalen – in staat zijn hun volle potentieel als mens te vervullen.
- **Integreren:** de culturele verrijking die voortkomt uit de ontmoeting erkennen.

Het is rond deze vier assen dat we onze politieke aanbevelingen delen met Belgische, Europese en internationale besluitvormers.

▲ Het team dat de 15 km door Luik liep op 6 mei 2018.

Lopen uit solidariteit

Voor de allereerste keer heeft Caritas International een oproep gelanceerd om samen met vluchtelingen te lopen.

De oproep was een succes. Een tiental mensen hebben elkaar gevonden op de 15 km door Luik op 6 mei, meer dan 40 personen

hebben op 27 mei de 20 km door Brussel gelopen voor Caritas. Ook via de sport kunnen we mensen ontmoeten, een sportieve uitdaging koppelen aan solidariteit.

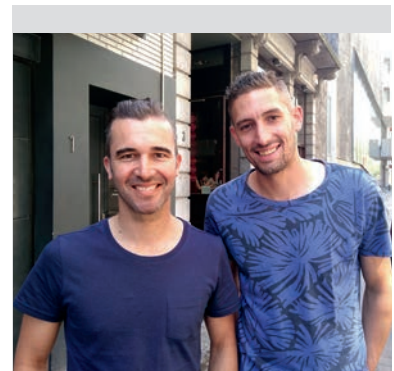
Een week van ontmoetingen van 17 tot 24 juni

De campagne 'Samen op weg' bereikt een hoogtepunt met een internationale actieweek van 17 tot 24 juni 2018. Een symbolische week want Wereldvluchtelingen-dag op 20 juni valt er middenin. Het principe? Elkaar vinden rond een maaltijd, een concert, een animatiestand, met telkens de ontmoeting als streefdoel. Wij stellen drie data en vijf ontmoetingsplaatsen voor.

#ShareJourney : Samen aan tafel, samen praten, samen op weg.

- Zondag 17 juni
op het terrein van Logis de Louvranges (Venelle Notre-Dame des Champs 70, 1300 Wavre) van 10 u tot 17 u.
- Woensdag 20 juni
  - Te Luik van 14 u tot 17 u op de Esplanade Saint-Léonard (te bevestigen).
  - Te Antwerpen van 14 u tot 16 u in het Park van Antwerpen.
  - Te Brussel: van 12 u tot 16 u in het Warandepark.
- Vrijdag 22 juni 2018
Scherpenheuvel (Rozenstraat 17, 3270 Scherpenheuvel) van 16u tot 22 u.

In het kader van haar campagne 'Samen op weg', heeft Caritas een betekenisvolle belevenis aangeboden met het oog op de opname van een TV spot: een dame of heer met migratieachtergrond gaat bij Belgen aan tafel aanschuiven in een restaurant terwijl een verborgen camera draait. Hieruit ontstaan telkens hartverwarmende en verrijkende ontmoetingen. De reactie van Steven: *"Het zijn gewoon mensen met verhalen zoals die van ons. Ik heb zelf in het buitenland gewoond en integreren is bijzonder moeilijk. Het vergt echt een inspanning om mensen toe te laten in de vriendenkring die je gedurende jaren hebt opgebouwd. En omgekeerd, daarin proberen binnen te dringen is even lastig. Ik ken de problemen en ik heb daar veel begrip voor!"*

Samen aan tafel, met migranten en vluchtelingen, samen op weg naar een betere wereld

www.caritasinternational.be/vreemdgaaneten

#ShareJourney